

S JenV
Wvd. M BZK

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

M

Datum
20 januari 2020

Ons kenmerk
a

nota

Participatie Nederlandse overheid in Known Traveller
Digital Identity Pilot van het World Economic Forum

Algemene leiding

Staatssecretaris
Datum/eindparaaf

SG
Datum/paraaf

Concipiënt

Datum/paraaf

Doel nota

Hierbij leg ik deze nota betreffende de voorgenomen participatie van de Nederlandse overheid in de Known Traveller Digital Identity (KTDI) Pilot met Canada ter besluitvorming aan u voor. U wordt gevraagd ermee in te stemmen dat Nederland aan de KTDI- pilot deelneemt gedurende de periode van 6 tot maximaal 12 maanden en dat daarbij een door de Koninklijke Marechaussee (KMar) gevalideerde digitale kopie van het paspoort gebruikt zal worden, overeenkomstig het huidige Privium-proces. De pilot, die vanaf eind 2020 aan zal vangen, wordt vooruitlopend op een wijziging van de Paspoortwet (experimenteerbepaling) die op het gebruik van een digitale identiteit ziet, uitgevoerd.

Aanleiding

De afgelopen maanden is de samenwerking tussen JenV en BZK binnen de KTDI pilot onder druk komen te staan. De RvIG is binnen de pilot verantwoordelijk voor de uitgifte van de digitale identiteit en wenst hiertoe een voorziening te bouwen om dit technisch mogelijk te maken. Directie CZW van BZK stelt sinds het moment van betrokkenheid bij het dossier in juli 2019 dat dit strijdig is met de Paspoortwet. Ook alternatieve scenario's die voor de implementatie van de pilot aan BZK zijn voorgelegd lossen het juridische probleem volgens CZW niet op zolang er sprake blijft van de uitgifte van een digitale identiteit. Het voorgaande brengt de snelle implementatie van de beoogde pilot in gevaar terwijl de Nederlandse overheid zich hier internationaal reeds aan heeft gecommitteerd

richting de Canadese overheid door middel van een Letter of Intent, ondertekend door de Canadese Minister of Transport Garneau en, bij afwezigheid van SJenV, door HMA [REDACTED]. Ook alle andere partners, zoals het World Economic Forum, Accenture, Amsterdam Airport Schiphol (AAS), KLM en de betrokken luchthavens in Montréal en Toronto in Canada rekenen op de participatie van de Nederlandse overheid in deze pilot, gelet op het voorbereidende traject van de afgelopen twee jaar waarbij alle deelnemende partijen reeds veel hebben geïnvesteerd in deze pilot.

Op 10 juli 2019 zijn er ook Kamervragen gesteld aan SJenV en SBZK over de KTDI pilot. Ambtelijk is het ondanks herhaalde pogingen niet gelukt om over de beantwoording van deze Kamervragen overeenstemming te bereiken gezien de uiteenlopende visies over de juridische haalbaarheid van de pilot.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid

Datum
20 januari 2020

Ons kenmerk
a

Beslispunt

Gezien het feit dat de beantwoording van de Kamervragen al lange tijd op rood staat en de overige pilot partners waaronder AAS/ KLM zich zorgen maken over de voortgang van de voorbereidende werkzaamheden van de pilot, en dit mogelijk willen escaleren naar de MP tijdens de annual meeting van het WEF in Davos van 21-24 januari is het van belang dat u een politieke afweging maakt over de participatie van de Nederlandse overheid in de KTDI pilot gedurende een duidelijk afgebakende periode van 6 tot maximaal 12 maanden, aanvangend vanaf eind 2020.

Advies

Vooruitlopend op een wijziging van de Paspoortwet op afzienbare termijn, met daarin een experimenteerbepaling die – kort gezegd – op de invoering van een digitale identiteit ziet, verzoeken wij beide Bewindspersonen om als tussenoplossing, gezien de juridische beperkingen, in te stemmen met deelname van de Nederlandse overheid aan de KTDI pilot waarin een door de KMar gevalideerde, digitale kopie van het paspoort gebruikt zal worden overeenkomstig het Privium-proces dat reeds vele jaren wordt toegepast in het grensproces op Schiphol. Het huidige, fysieke paspoort blijft het enige document waarmee reizigers legaal de Schengenbuitengrens kunnen passeren. Daarom zullen deelnemende reizigers in de pilot hun paspoort ook altijd bij zich moeten dragen. De validatie van het paspoort heeft echter al eerder plaatsgevonden, namelijk bij de registratie en het genereren van een digitale kopie van het paspoort, zodat bij het passeren van de grens kan worden volstaan met deze digitale kopie (met dien verstande dat Canadese staatsburgers hun fysieke paspoort nog wel moeten laten stempelen). Parallel hieraan wordt door BZK gewerkt aan het opnemen van een experimenteerbepaling in de Paspoortwet om toekomstige pilots met een digitale identiteit in de toekomst van een deugdelijke wettelijke grondslag te voorzien.

Toelichting

Het WEF heeft met verschillende andere internationale (overheids-) organisaties het KTDI concept op hoofdlijnen uitgewerkt. Het KTDI concept is zeer innovatief, aangezien het gebruik maakt van blockchain technologie en het toeziet op het gehele reizigersproces; van vertrek tot en met aankomst in het land van bestemming. De kern van het idee is dat een burger zich op digitale wijze tijdens het passagiersproces op de luchthaven, op een manier die betrouwbaar is en door de overheid gevalideerd, met behulp van biometrie kan identificeren. Met die

digitale kopie van het paspoort kunnen digitale handelingen worden verricht, waarvoorheen identificatie in persoon noodzakelijk was.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid

De reiziger kan zijn digitale kopie van het paspoort opvoeren middels de KTDI app op zijn mobiele telefoon of tablet. Alvorens de reiziger zijn KTDI profiel kan gebruiken, dient de digitale identiteit te worden gevalideerd door de autoriteiten van land waarvan de reiziger staatsburger is. Een reiziger kan zijn KTDI profiel zowel voorafgaand als gedurende een reis gebruiken, bijvoorbeeld om:

- Een vlucht te boeken.
- Een hotelovernachting en huurauto te reserveren (tijdens de pilot nog buiten scope).
- Het melden aan de grensautoriteiten op de luchthaven van aankomst dat de reiziger op tijdstip x aankomt onder vermelding van zijn identiteitsgegevens en eventueel bewijsmiddelen voor het aantonen van doel, duur en middelen van het bezoek.

Datum
20 januari 2020

Ons kenmerk
a

Door in de apps of websites van bovengenoemde organisaties in te loggen met zijn KTDI profiel, hoeft de reiziger niet herhaaldelijk dezelfde gegevens op te geven of herhaaldelijk zijn paspoort te tonen. Het voordeel van de data uit het KTDI profiel voor de ontvangende organisaties is dat zij zeker zijn van gevalideerde persoonsgegevens.

De KTDI pilot stelt de KMar in staat in toenemende mate risicogericht te opereren op de grens en de schaarse capaciteit zo effectief en efficiënt mogelijk in te zetten doordat door de overheid gevalideerde informatie wordt gedeeld. Tevens levert dit de reiziger waardevolle tijdswinst op. Aangezien er gebruik wordt gemaakt van blockchain technologie is het gebruik van een centrale database waarin gegevens voor alle betrokken partijen worden gedeeld overbodig en blijft de reiziger gedurende het gehele proces in control van zijn eigen gegevens. De reiziger bepaalt zelf of en met welke partijen zijn gegevens op digitale wijze worden gedeeld, wat vanuit privacy oogpunt waardevol is.

Nederland en Canada zijn als eerste landen ter wereld bereid dit concept te testen op operationele, technische en juridische haalbaarheid. Deze pilot sluit aan op het Seamless Flow programma dat door de stakeholders aan Nederlandse [] zal worden geïmplementeerd op Schiphol waarbij reizigers biometrisch zullen worden herkend bij verschillende touchpoints op de luchthaven. KTDI past in de internationale ontwikkeling om, onder meer binnen ICAO (de internationale burgerluchtvaartorganisatie), te komen tot standaarden voor digitale reisdocumenten.

De afgelopen maanden is er in Nederland een governance structuur voor de project pilot met Canada ingericht. Het Projectmanagement is belegd bij Directie Migratiebeleid, daarnaast zijn vanuit de overheid de Koninklijke Marechaussee en de RvIG betrokken (voor het realiseren van de digitale identiteit) en daarnaast de private organisaties KLM en Amsterdam Airport Schiphol. Op 26 juni 2019 hebben alle betrokken partijen in Montréal een intentieverklaring ondertekend waarin zij aangeven zich in te zetten voor de uitvoering van de pilot die vanaf eind 2020 gefaseerd zal worden geïmplementeerd.

Juridische toets Paspoortwet door CZW

- Een onmisbaar onderdeel van de beoogde KTDI-pilot is de afgifte van een door de Nederlandse overheid gevalideerde digitale kopie van het paspoort, of afgifte van gevalideerde set gegevens uit het paspoort, die gebruikt kan worden bij de grenspassage. Deze persoonsgegevens worden gebruikt bij de grenspassage en kunnen desgewenst door de reiziger verzonden worden aan andere, publieke en private, deelnemers van de pilot.
- Voor afgifte van een digitale vorm van het Paspoort (in welke vorm dan ook) bestaat geen wettelijke grondslag:
 1. De Paspoortwet bepaalt wat een reisdocument voor het Koninkrijk der Nederlanden is, en dat is een *papieren* document. Alle waarborgen om fraude met en misbruik van reisdocumenten te voorkomen, staan in de Paspoortwet en zijn toegesneden op dit (papieren) proces.
 2. In internationaal verband (ICAO, Schengengrenscode) is een paspoort een fysiek document, dat is onderworpen aan technische- en veiligheidsstandaarden. Er wordt in internationale gremia wel nagedacht over een digitale variant. Zover is het nu nog niet.
 3. De Paspoortwet regelt exact welke overheidsorganen zijn bevoegd tot uitgifte van welke reisdocumenten. Een digitale variant zou daarin moeten worden toegevoegd.

Samengevat

- Uitgifte en validatie van een digitale vorm van Nederlands paspoort zonder wettelijke bevoegdheid is onrechtmatig.
- Om strijdigheid met de Paspoortwet weg te nemen moet de definitie van een digitale variant worden opgenomen en moet de bevoegdheid tot uitgifte van dit type reisdocument worden toegewezen aan een uitgevende instantie. Dit vergt (Rijks)wetswijziging.
- Om het proces van uitgifte veilig en betrouwbaar te kunnen uitvoeren moeten de BZK-registers hierop zijn aangesloten en toegesneden.

Juridische toets Schengengrenscode door DWJZ

Er zijn geen juridische belemmeringen in de Schengengrenscode voor de implementatie van de KTDI pilot zoals in bovenstaand advies omschreven.

Afstemming

Deze nota is afgestemd met de RvIG, DWJZ (JenV), DIO en CZW.